

Douglas Gordon
In My Shadow

07.09.2019 – 16.02.2020

INSPIRATIONSMATERIALE TIL UNDERVISERE
I DANSK, BILLEDKUNST, ENGELSK,
HISTORIE, MUSIK OG RELIGION.

ARoS

OM KUNSTNEREN

I sine værker tager den skotske kunstner Douglas Gordon udgangspunkt i egne skiftende personlighedstræk og i den observation, at vi alle, i større eller mindre grad, er forskellige personer til forskellige tider. Hans værker kredser om interessen for modsætninger, dobbeltgængereren, personlighedsforstyrrelser, spejlinger og det guddommelige og det djævelske. Gordons værker er på samme tid meget personlige men også almengyldige.

Hans kunstværker er enkle og klare. Ofte zoomer han ind, bruger slowmotion, duplikerer projektioner og spejlvender dem over for hinanden. Han sætter lydsiden ud af sync eller slukker og tænder for lyset. Men værkerne indrammer samtidig noget dybere og mere komplekst. Den dualitet, som bor i os mennesker, er hans omdrejningspunkt, når han beskæftiger sig med det gode og det onde, sandhed og fiktion, lys og mørke.

OM Udstillingens værker

Udstillingen består af en installation, et brev, 2 lydværker, 2 tekstværker, 10 videoværker, 12 fotografier og et utal af tekstværker rundt i hele huset.

” Som barn var jeg enormt fascineret af den udbredte forestilling om, at vi har en lille djævel siddende på den ene skulder og en lille engel på den anden. Bare tanken om, hvad der ville ske, hvis englen nu smuttede ind ad det ene øre, og djævelen ind ad det andet. Hvem ville stoppe hvem?

5 GRUNDE TIL AT SE Udstillingen:

- Douglas Gordon er en af nyere tids vigtigste videokunstnere og en pioner inden for moderne videokunst.
- Udstillingen er den største udstilling af Douglas Gordon i Nordeuropa nogensinde og indeholder installationer, tekstværker, lydværker og fotografier fra de sidste 25 år.
- Værkerne berører vigtige emner fx modsætninger som lys og skygge, fiktion og virkelighed, det gode og det onde samt identitet.
- Udstillingen bevæger sig i et felt mellem det brutale og det følsomme og fokuserer på forholdet mellem lys og mørke i både konkret og psykologisk forstand.
- Forfatter Josefine Klougart har skrevet små erindringsstekster til udstillingskataloget inspireret af udstillingens værker.

Îles flottantes, (If Monet Met Cézanne, in Montfavet), 2008

Douglas Gordon, *Îles flottantes, (If Monet Met Cézanne, in Montfavet)*, 2008. Video Installation. Dimensions variable. © Studio lost but found/VISDA

I værket *Îles flottantes* viser den ene skærm et langvarigt forløb, hvor en smuk have i Sydfrankrig er overstrøet med menneskelige kranier, som gradvist oversvømmes med vand. Den anden viser en kortere sekvens, hvor vi ser kranierne i nærbillede, mens de flyder på vandet. Alle optagelserne er filmet under kunstnerens ophold ved Yvon Lambert i Montfavet, tæt på Avignon, Frankrig.

Douglas Gordon, *Îles flottantes, (If Monet Met Cézanne, in Montfavet)*, 2008. Video Installation. Dimensions variable. © Studio lost but found/VISDA

REFERENCE:

Henvisningen til kunstnerne Claude Monet og Paul Cézanne i titlen peger både på disse kunstners ophold i Provence, på deres mange stilleben og landskabsmalerier og ikke mindst på Monets berømte åkandebilleder.

STIKORD:

Forgængelighed (vanitas), stilleben, spejling, landskab, det guddommelige og det djævelske.

Play Dead; Real Time, 2003

Douglas Gordon *Play Dead; Real Time*, 2003. Multi channel video installation without sound. Dimensions variable. Courtesy Gagosian Gallery / Studio lost but found, Berlin.
© Studio lost but found / VG Bild-Kunst, Bonn/ VISDA, 2019

I værket *Play Dead* viser to skærme, hvordan en elefant langsomt lægger sig ned på gulvet. Det gør den flere gange. Ideen til værket fik kunstneren, da han kom til at tænke på, om han nogensinde havde set en elefant lægge sig ned, hvorefter han fik en asiatisk hunelefant bragt til sit galleri i New York. Elefanter er af natur ikke meget for at lægge sig ned, modsat mennesker, men Gordon fik elefantpasseren til at få elefanten til at lægge sig ned, ”play dead”, og rulle omkring for at skildre dyret i en situation, det ikke naturligt befinder sig i, og fra vinkler man normalt ikke ser. Man kan se, at elefanten ikke er komfortabel med at ligge ned. Hos Gordon har filmmediet her den egenskab, at det med nærbillederne og kameraføringen fremhæver en sensibilitet og en ømhed, der ellers ikke er til stede i selve handlingen, og som ved nærmere eftertanke er på kanten til et overgreb.

REFERENCE:

Thomas Edisons film *Electrocuting an Elephant* (1903), hvor man følger en cirkuselefant i New York, der bliver aflivet med elektrisk chok.

” *Jeg brugte
kunsten som
en undskyldning til at
dykke ned i ting, der
var forbudte.*

STIKORD:

Overgreb, dressur,
menneske overfor dyr.

Through a Looking Glass, 1999

Douglas Gordon *Through a Looking Glass*, 1999. Video installation with sound. Dimensions variable. Installation view Installation view. Douglas Gordon: In My Shadow, ARoS, Anders Sune Berg. © Studio lost but found/VG Bild-Kunst, Bonn 2017. Photo Studio lost but found / Frederik Pedersen from *Taxi Driver*, 1976. Directed by Martin Scorsese. Produced by Julia Phillips, Michael Phillips and Phillip M. Goldfarb. Distributed by Columbia Pictures. Columbia Pictures Industries, Inc. All rights reserved Courtesy Columbia Pictures

Værket genspejler en kendt scene fra Martin Scorseses film *Taxi Driver* (1976), hvor hovedpersonen Travis Bickle, spillet af Robert De Niro, gentagne gange trækker sin pistol foran et spejl og udtaler de siden så berømte ord “You talkin’ to me?”. Bickle bliver i løbet af filmen til en slags moderne hævnende engel, der i godhedens navn udretter uhyrligheder, og scenen er blevet et ikonisk billede på mentalt sammenbrud. Dette 71 sekunder lange klip vises i et loop i to store projektioner med hver sin cyklus. De to billedsider bevæger sig stadigt længere fra hinanden, ud af sync, der afspejler figurens psykiske kollaps. Med dette filmiske greb understreger Douglas Gordon hovedpersonens overgang fra en mild, rar figur til en brutal og morderisk karakter – en splittet personlighed, vibrerende på randen af et sammenbrud.

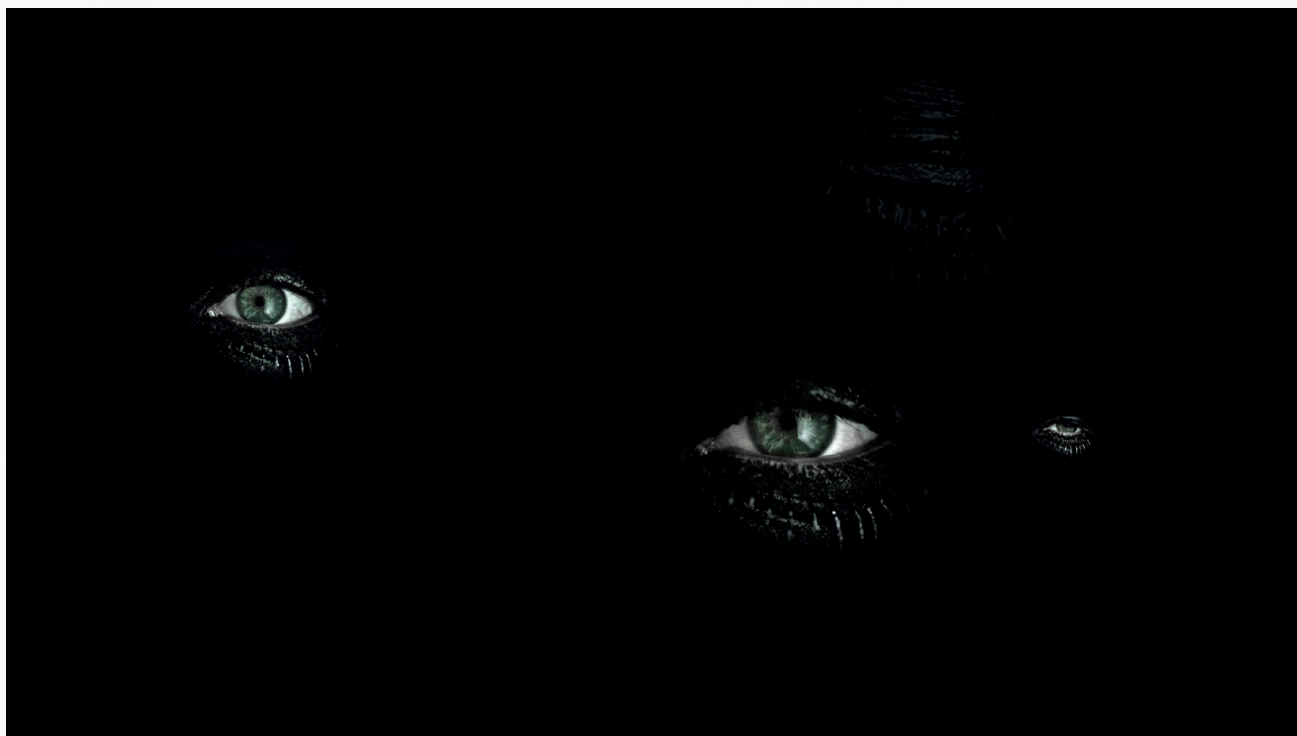
REFERENCE:

Titlen *Through a Looking Glass* refererer til Lewis Carrolls roman af næsten samme navn fra 1871 (dansk *Bag Spejlet*), der var efterfølgeren til Carrolls *Alice’s Adventures in Wonderland* (dansk *Alice i Eventyrland*) fra 1865.

STIKORD:

Dobbeltgænger, personlighedsforstyrrelser, spejlinger, gentagelse, det gode og det onde.

Phantom, 2010

Douglas Gordon, *Phantom*, 2011. Video installation with sound. Stage, screen, a black Steinway piano, a burned Steinway piano, one monitor. Dimensions variable. © Studio lost but found/VISDA. Courtesy Studio lost but found and. Rufus Wainwright 'ALL DAYS ARE NIGHTS: SONGS FOR LULU' used courtesy of Decca Label Group

I værket *Phantom* ses et nærbillede af et øje sminket med blank, sort øjenskygge; øjet tilhører den canadiske musiker Rufus Wainwright. Det enkeltstående øje åbner og lukker sig afhængigt af sangen, der spiller. Billederne er optaget med et high-speed-kamera, der hedder Phantom, og som

får filmens billeder til at flyde i ekstrem slowmotion. Resultatet er sært foruroligende: et sted mellem fascination og væmmelse. I en anden sekvens klippes der i optagelserne af øjet, så vi ser et klaver stå i flammer til lyden af både en let knitren og Wainwrights gribende sang.

” *Jeg er vokset op med sandheden. Det er netop det, Jehovas Vidner kalder deres religion – den hedder bare sandheden (The Truth). Jeg vil gerne slippe fri af sandheden.*

REFERENCE:

De levende billeder blev brugt under en turné i forbindelse med Wainwrights album *All Days are Nights: Songs for Lulu* (2010); sange skrevet til moderen umiddelbart efter hendes død.

STIKORD:

Forgængelighed, sorg, musik, lys og mørke og gentagelse.

Zidane: A 21st Century Portrait, 2006

Douglas Gordon & Philippe Parreno *Zidane: A 21st Century Portrait*, 2006 Courtesy Studio lost but found, Berlin; Studio Philippe Parreno, Paris; Anna Lena Films, Paris.
© Studio lost but found/VISDA

Douglas Gordon & Philippe Parreno *Zidane: A 21st Century Portrait*, 2006 Courtesy Studio lost but found, Berlin; Studio Philippe Parreno, Paris; Anna Lena Films, Paris. © Studio lost but found/VISDA

Filmen følger den franske fodboldspiller Zinedine Zidane i realtid hen over én enkelt kamp, som fandt sted i 2005. Filmen, der består af forskellige optagelser foretaget af 17 kameraer rundt omkring på stadion, fanger Zidane fra flere vinkler. Vi ser ham både på tæt hold og langt væk, og fastholder hele opmærksomheden på ham – også når kampens fokus bevæger sig andre steder hen. Fokus er på manden snarere end på bolden.

Værket handler om blikretninger, koncentration, overblik og de psykologiske mekanismer, som spillet rummer. De filmiske greb tydeliggør Zidanes overblik og hans føling med de andre spillere – som havde han en form for sjette sans eller et ekstra personlighedstræk, der dukker op, når han har brug for det. Filmen er skabt i et kunstnerisk samarbejde mellem Douglas Gordon og Philippe Parreno.

REFERENCE:

Portrættraditionen, både den ældre og den nyere som fx Andy Warhols filmportrætter i realtid.

STIKORD:

Psykologi, magt, sport.

*pretty much every word written, spoken,
heard, overheard from 1989..., 2006*

Installation view. Douglas Gordon: *In My Shadow*, ARoS, 2019. Anders Sune Berg.

I hele udstillingsperioden er ARoS på alle etager udsmykket med Gordons tekstværker, der leger med de forskellige betydningsslag, en tekst kan have. Læseren, stedet og sammenhængen vil altid tilføje nye betydninger til de skrevne ord. De forskellige tekster og deres stil stammer fra forskellige steder fra – nogle udsagn er universelle, mens andre er personlige. Nogle har en retorisk eller bibelsk tone, mens andre henvender sig direkte til os ved at bruge 'I', 'jer' eller 'vi'. Værket viser Gordons fascination af sprog og særligt de splittede og modsatrettede betydninger, der kan opstå, alt efter hvor og hvordan en tekst står skrevet, og hvem der læser den. Nogle af teksterne er spejlvendte, som også er et af de greb, kunstneren bruger filmisk for at markere, at noget har en dobbelt betydning.

Installation view. Douglas Gordon: *In My Shadow*, ARoS, 2019. Anders Sune Berg.

STIKORD:

Sprog, betydninger, dualitet, intertekstualitet, kontekst.